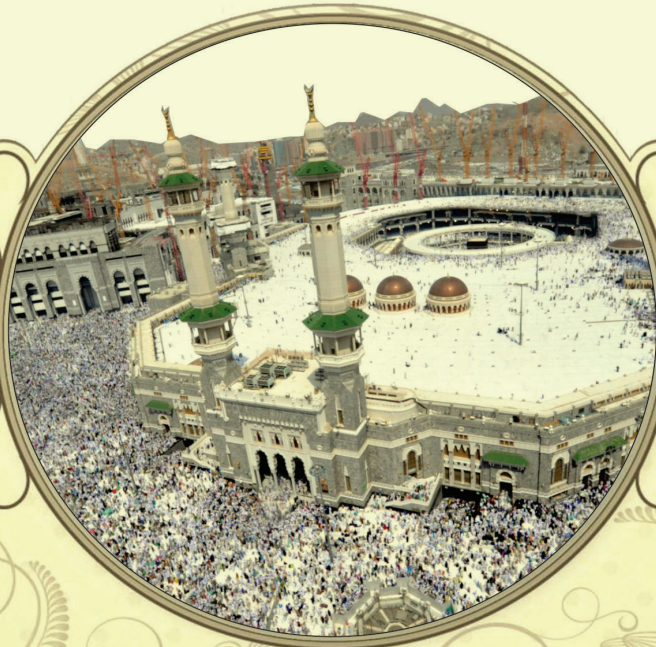

وزارت معارف

تعلیم و تربیه اسلامی

صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ. ش.

سرود ملی

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه بان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زره وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هیواد به تل ځلیري
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وزارت معارف

تعلیم و تربیة اسلامی

صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ ش.

مشخصات کتاب

مضمون: تعلیم و تربیه اسلامی

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش تعلیم و تربیه اسلامی نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: دوم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامه وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۸ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه:

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

حق طبع، توزیع و فروش کتاب‌های درسی برای وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان محفوظ است. خرید و فروش آن در بازار ممنوع بوده و با متخلفان برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

پیام وزیر معارف

اقراً باسم ربك

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی پایان بر رسول خاتم - حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه گان هویدا است، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می نمایند. در چنین برهه سرنوشت ساز، رهبری و خانواده بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می باشد.

از همین رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت های مهم وزارت معارف پنداشته می شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی با کیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکر شده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به عنوان تربیت کننده گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس را آغاز کنند، که در آینده نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه های فردای کشور می خواهم تا از فرصت ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفاده بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن ها در این راه مقدس و انسان ساز موفقیت استدعا دارم. با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مرفعی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست

صفحه	عنوان
۱	بناهای اسلام
۳	کلمه طيبه و شهادت
۵	کلمه تمجيد (۱)
۷	کلمه تمجيد (۲)
۹	کلمه تمجيد (۳)
۱۱	کلمه تمجيد
۱۳	ايمان به الله ﷻ
۱۵	ايمان به فرشته گان
۱۷	ايمان به کتابهای آسمانی
۱۹	ايمان به پیامبران ﷺ
۲۱	ايمان به روز آخرت
۲۳	ايمان به تقدير
۲۵	دوباره زنده شدن
۲۷	آمنت بالله
۲۹	قبر
۳۱	شرطهای نماز
۳۳	فروضهای وضو
۳۵	طريقه عملی وضو

صفحه	عنوان
۳۷	نماز
۳۹	تسمیع و تحمید
۴۱	التحیات
۴۲	درود و دعا
۴۳	طریقه عملی ادای نماز (۱)
۴۵	طریقه عملی ادای نماز (۲)
۴۷	طریقه ادای نماز (۱)
۴۹	طریقه ادای نماز (۲)
۵۱	نمازهای پنج گانه (۱)
۵۳	نمازهای پنج گانه (۲)
۵۵	نماز جماعت
۵۷	صداقت
۵۹	احترام والدین
۶۱	حقوق همسایه
۶۳	حقوق بزرگان
۶۵	آداب مسجد
۶۷	ارزش صحت
۶۹	صلح
۷۱	خصلت مسلمان

بناهای اسلام

اسلام پنج بنا دارد:

۱- کلمه طیبه

۲- نماز

۳- روزه

۴- زکات

۵- حج

فعالیت

شاگردان پنج بنای اسلام را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

– اسلام چند بنا دارد؟

– بنای دوم اسلام چیست؟

– مرتب سازید:

– روزه – حج – کلمه – نماز – زکات

۱- ..... ۲- ..... ۳- ..... ۴- ..... ۵- .....

کلمه طیبه و شهادت

۱- کلمه طیبه:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

۲- کلمه شهادت:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ.

تکرار کلمه ها:

— لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

— أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

— عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

— وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا

فعالیت

شاگردان در گروه‌های کوچک جمع شده، کلمه‌های مذکور را از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

۱- کلمه شهادت را از حفظ بگویید.

۲- کلمه طیبه را از حفظ بگویید.

۳- تکمیل کنید:

أَشْهَدُ أَنْ ..... إِلَّا اللَّهَ.....
مُحَمَّدًا ..... وَرَسُولَهُ.

كلمة تمجيد (١)

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ،...

فعالیت

شاگردان درس را بعد از معلم با آواز بلند تکرار کنند، سپس آن را چند بار بخوانند.

ارزیابی

- ۱- بخش اول کلمه تمجید را با آواز بلند بخوانید.
- ۲- بخش اول کلمه تمجید را از حفظ بگویید.

کلمه تمجید (۲)

... وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، ...

تکرار کلمه‌ها:

— وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ — وَاللَّهُ أَكْبَرُ

فعالیت

شاگردان در گروه های کوچک تقسیم شوند و متن درس را از یکدیگر
پرسند.

ارزیابی

۱- بخش دوم کلمه تمجید را بخوانید.

۲- تکمیل کنید:

(سبحان الله.....والله اکبر)

۳- بخش دوم کلمه تمجید را از حفظ بگویید.

کلمه تمجید (۳)

وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

تکرار کلمه‌ها:

– وَلَا حَوْلَ

– وَلَا قُوَّةَ

– إِلَّا بِاللَّهِ

– الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

فعالیت

شاگردان کلمه تمجید را در گروه‌ها تکرار کنند و از یکدیگر بپرسند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱- (سبحان .....والله اکبر)

۲- تکمیل کنید (ولا حول.....)

کلمه تمجید

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

تکرار کلمه ها:

— سُبْحَانَ اللَّهِ

— وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

— وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

— وَاللَّهُ أَكْبَرُ

— وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ

— إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

فعالیت

شاگردان کلمه تمجید را با آواز بلند بخوانند و در گروه‌های دو نفری از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

- کلمه تمجید را با آواز بلند بخوانید.
- کلمه تمجید را از حفظ بگویید.

تکمیل کنید:

- ۱- سبحان الله.....والله أكبر.
- ۲- ولا حول.....إلا.....العظیم.

ایمان به اللہ ﷻ

آمنتُ بِاللّٰهِ...

معنا: ایمان دارم به اللہ ﷻ

✓ باور داریم کہ اللہ ﷻ یکی است.

✓ شریک و مانند ندارد.

✓ قادر و توانا است.

✓ خالق همه چیز است.

فعالیت

شاگردان در گروه‌ها تقسیم شوند و درس را تکرار نمایند.

ارزیابی

۱- آمنت بالله را معنا نمایید.

تکمیل کنید:

۲- باورداریم که..... یکی است.

۳- قادر و..... است.

۴- شریک و..... ندارد.

ایمان به فرشته‌گان

... وَمَلَائِكَةٍ ...

معنا: و ایمان دارم به فرشته‌گان الله جَلَّالَهُ.

ما باور داریم که:

فرشته‌گان مخلوق الله جَلَّالَهُ استند.

از نور آفریده شده‌اند.

از امر الله جَلَّالَهُ نافرمانی نمی‌کنند.

فعالیت

شاگردان درس را تکرار کنند.

ارزیابی

۱- وَمَلَأْتَهُ جَه مَعْنَا مِی دَهْد؟

تکمیل کنید:

۲- فرشته گان مخلوق..... استند.

۳- از..... آفریده شده اند.

ایمان به کتاب های آسمانی

...و کُتِبَہ...^و

معنا: و ایمان دارم به کتاب های الله تعالی.

کتاب های آسمانی حق است.

کتاب های آسمانی عبارتند از:

۱- تورات بر موسی علیه السلام

۲- زبور بر داود علیه السلام

۳- انجیل بر عیسی علیه السلام

۴- قرآن کریم بر حضرت محمد صلی الله علیه و آله نازل

شده است.

فعالیت

شاگردان در مورد کتاب‌های آسمانی از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

- ۱- وَ كُتِبَہِ را معنا کنید.
- ۲- کتاب‌های آسمانی چند است؟ نام بگیرید.
- ۳- جاهای خالی را پر کنید:
  - انجیل بر..... عیسیٰ
  - تورات بر..... عیسیٰ
  - زبور بر..... عیسیٰ
- و..... بر حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

ایمان به پیامبران علیهم السلام

...وَرُسُلِهِ...

معنا: وایمان دارم به پیامبران الله جل جلاله.

تمام پیامبران حق اند.

برای هدایت بشر فرستاده شده اند.

اولین پیامبر آدم علیه السلام و آخرین آنان حضرت

محمد صلی الله علیه و آله است.

فعالیت

شاگردان در مورد پیامبران از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

۱- پیامبران برای چه فرستاده شده اند؟

۲- جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید:

تمام پیامبران..... اند.

اولین پیامبر..... و آخرین پیامبر..... است.

ایمان به روز آخرت

...وَالْيَوْمِ الْآخِرِ...

معنا: ایمان دارم به روز آخرت.

ایمان داریم که:

✓ روز آخرت حق است.

✓ آخرت روز حساب است.

✓ در روز آخرت پاداش اعمال انسانها

داده می شود.

فعالیت

شاگردان متن درس را با آواز بلند بخوانند و در مورد درس از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

- ۱- آخرت روز چه است؟
- ۲- تکمیل کنید:
- روز آخرت..... است.
- در روز آخرت..... داده می شود.

ایمان به تقدیر

...وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى...

معنا: وایمان دارم که تقدیر خیر و شر از جانب

الله جَلَّ جَلَالُهُ است.

تکرار کلمه‌ها:

– وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ

– وَشَرِّهِ

– مِنَ اللَّهِ تَعَالَى

فعالیت

شاگردان در مورد تقدیر خیر و شر با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

۱- ایمان داریم که تقدیر..... از جانب الله ﷻ است.

۲- والقدر.....

دوباره زنده شدن

... وَالْبَعثِ بَعْدَ الْمَوْتِ

معنا: و ایمان دارم به زنده شدن بعد از مرگ.

ایمان داریم که:

زنده شدن بعد از مرگ حق است.

زنده‌گی آخرت دایمی است.

جمع شدن انسان‌ها در محشر حق است.

فعالیت

شاگردان در مورد درس از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

۱- «وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ» چه معنا می دهد؟

۲- زنده گی آخرت، چگونه است ؟

۳- تکمیل کنید:

– زنده شدن بعد..... است.

– جمع شدن..... حق است.

آمَنْتُ بِاللَّهِ

آمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثِ بَعْدَ
الْمَوْتِ.

تکرار کلمه ها:

- آمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
- وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
- وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
- وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى
- وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ.

فعالیت

شاگردان آمنت بالله را با آواز بلند تکرار نموده، از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

۱- آمنت بالله را بخوانید.

۲- آمنت بالله را از حفظ بگویید.

۳- تکمیل کنید:

أَمَّنْتُ بِاللَّهِ..... وَرُسُلَهُ

وَالْقَدْرَ..... تَعَالَى

قبر

در قبر از هر انسان سه سوال پرسیده می شود:

پروردگارت کیست؟

دینت چیست؟

پیامبرت کیست؟

فعالیت

شاگردان به کمک معلم، جواب سوال‌های فوق را بیاموزند.

ارزیابی

– قبر چیست؟

– در قبر کدام سوالات پرسیده می‌شود؟

شرط‌های نماز

شرط‌های نماز هشت است:

- ۱- پاکی بدن
- ۲- پاکی لباس
- ۳- پاکی جای
- ۴- شناختن وقت
- ۵- پوشانیدن عورت
- ۶- روبه قبله ایستادن
- ۷- نیت کردن
- ۸- تکبیر تحریمه

فعالیت

شاگردان در گروه‌های مختلف شرط‌های نماز را از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

- ۱- شرط‌های نماز چند است؟
- ۲- شرط‌های نماز را نام بگیرید.

فروض‌های وضو

فروض‌های وضو چهار است:

۱- شستن تمام روی

۲- شستن دست‌ها
با آرنج‌ها

۳- مسح چهارم
حصه سر

۴- شستن پاها
با بجلک‌ها

فعالیت

شاگردان فرض‌های وضو را به شکل عملی در صنف انجام بدهند.

ارزیابی

۱- فرض‌های وضو چند است؟

۲- فرض‌های وضو را نام بگیرید.

طريقة عملی وضو

فعالیت

۱_ معلم محترم به صورت عملی پیش روی شاگردان وضو نماید.

۲_ شاگردان تحت نظر و رهنمایی معلم وضو نمایند.

نماز

۱- نیت

۲- اللَّهُ أَكْبَرُ

۳- سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ،

وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

۴- أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

٥- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٦- الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١)

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (٢) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (٣)

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (٤) اهْدِنَا الصِّرَاطَ

الْمُسْتَقِيمَ (٥) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ

الْمَغضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (٦)

٧- آمين

٨- قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (١) اللَّهُ الصَّمَدُ (٢) لَمْ يَلِدْ

وَلَمْ يُولَدْ (٣) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (٤)

تسمیع و تحمید

اللَّهُ أَكْبَرُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ (سه بار)

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

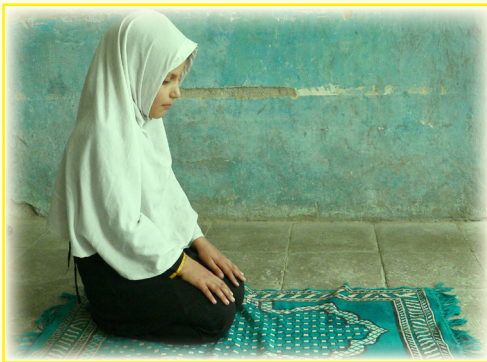
اللَّهُ أَكْبَرُ

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى (سه بار)

التَّحِيَّاتُ

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا
وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

درود و دعا

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مُجِيدٌ.

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ
حَمِيدٌ مُجِيدٌ.

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ.

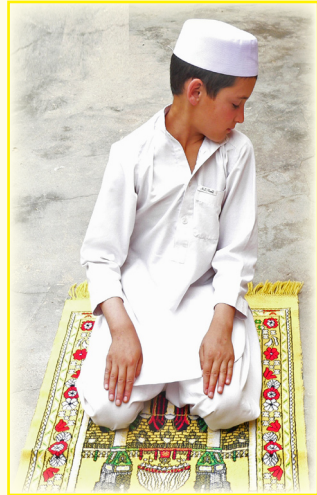
طریقه عملی ادای نماز

طریقه عملی ادای نماز (۳)

طریقهٔ ادای نماز (۱)

شاگردان به خواندن متن این درس مکلف نمی‌باشند.

رکعت اول

نیت، بلند کردن دست‌ها، تکبیر تحریمه
(الله اکبر) گفتن، بسته کردن دست‌ها زیر ناف،
خواندن ثنا، تعوذ، بسم الله، سورهٔ فاتحه
خواندن و قرائت یک سورهٔ دیگر.
الله اکبر گفته به رکوع می‌رویم و با گفتن تسمیع
و تحمید دوباره ایستاد می‌شویم و با گفتن تکبیر
به سجده رفته، دو سجده می‌نماییم.

رکعت دوم

رکعت دوم مانند رکعت اول است و تنها فرق شان این است که در رکعت دوم ثنا و تعوذ خوانده نمی‌شود. بعد از ادای دو سجده، می‌نشینیم و تشهد (التحیات) را می‌خوانیم، اگر نماز دو رکعتی باشد بعد از تشهد، درود و دعا می‌خوانیم و به هر دو طرف سلام می‌دهیم.

شاگردان وضو نموده دو رکعت نماز را به صورت عملی ادا نمایند.

- ۱- طریقهٔ ادای رکعت اول نماز را بگویید.
- ۲- طریقهٔ ادای رکعت دوم نماز را بگویید.
- ۳- تسبیح رکوع را بگویید.
- ۴- التحیات را بخوانید.

طریقهٔ ادای نماز (۲)

شاگردان به خواندن متن این درس مکلف نمی‌باشند.

رکعت سوم

بعد از خواندن تشهد در رکعت دوم تکبیر (الله اکبر) گفته ایستاد می‌شویم، اگر رکعت خالی بود تنها «بسم الله» و سورهٔ فاتحه را می‌خوانیم. و باقی مانند رکعت اول و دوم ادا می‌شود.

رکعت چهارم

رکعت چهارم مانند رکعت سوم است. بعد از ادای دو سجده می‌نشینیم و تشهد (التحیات)، درود و دعا را خوانده و به طرف راست و چپ سلام می‌دهیم.

اگر رکعت‌ها پُر باشند؛ بعد از خواندن سوره فاتحه یک سوره دیگر را نیز می‌خوانیم.

فعالیت

شاگردان در مورد ادا کردن نماز چهار رکعتی از یکدیگر پرسند.

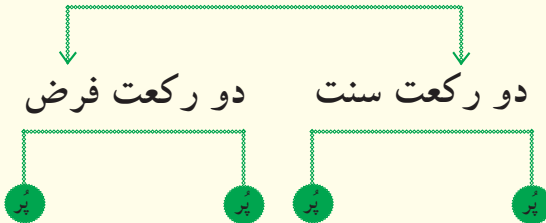
ارزیابی

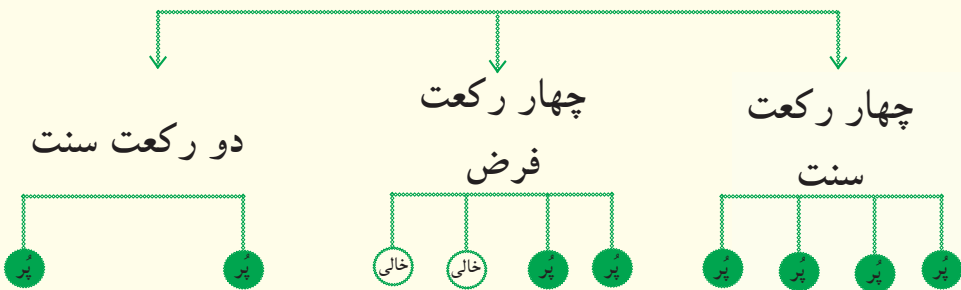
- ۱- طریقه ادا کردن رکعت سوم را بگویید.
- ۲- طریقه ادا کردن رکعت چهارم را بگویید.
- ۳- تسبیحات سجده را بگویید.

نمازهای پنج گانه (۱)

نماز صبح
چهار رکعت

نماز ظهر (پیشین)
ده رکعت

نماز عصر (دیگر) چهار
رکعت فرض

فعالیت

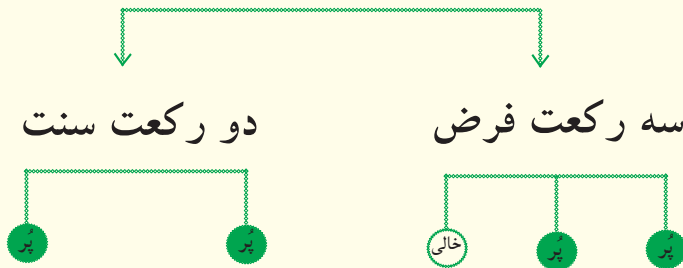
شاگردان تعداد رکعت های نماز صبح و پیشین را از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

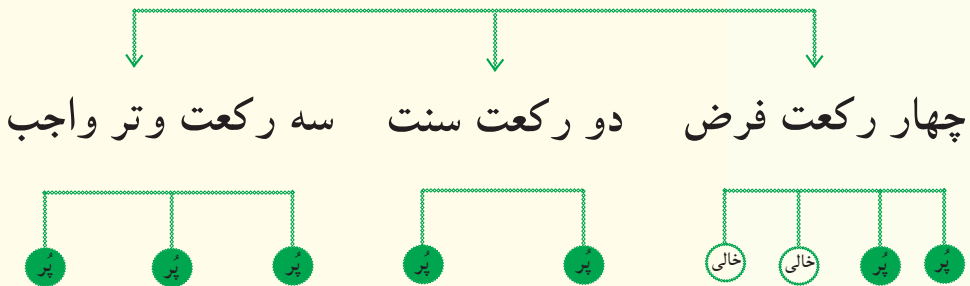
- ۱- نماز صبح چند رکعت است؟
- ۲- نماز پیشین چند رکعت است؟
- ۳- چند رکعت نماز پیشین فرض و چند رکعت آن سنت است؟
- ۴- نماز دیگر چند رکعت است؟
- ۵- رکعت های خالی نماز پیشین و دیگر را بگویید.

نمازهای پنج گانه (۲)

نماز شام
پنج رکعت

نماز خفتن

فعالیت

شاگردان تعداد رکعت‌های فرض و سنت نمازهای شام و خفتن را از یکدیگر پرسند.

ارزیابی

- ۱- نماز شام چند رکعت است؟
- ۲- نماز خفتن چند رکعت است؟
- ۳- رکعت‌های خالی نماز شام و خفتن را بگویید.

نماز جماعت

نماز جماعت سنت است.

نماز جماعت ثواب زیاد دارد.

ما با جماعت نماز می خوانیم.

فعالیت

شاگردان با کمک معلم در صنف نماز جماعت را به صورت عملی تمثیل کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

- ۱- نماز جماعت..... است.
- ۲- نماز جماعت ..... دارد.
- ۳- ما با جماعت .....

صداقت

پیامبر ﷺ فرموده است:

— راست بگوئید. از دروغ دوری نمایید؛

زیرا که راستی نجات و دروغ هلاکت است.^(۱)

فعالیت

شاگردان در مورد فایده‌های راستی و ضررهای دروغ گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در مورد راستی چه فرموده است؟

۲- فایده‌های راستی را بگویید.

احترام والدین

پیامبر ﷺ فرموده است: « نیکی به پدر و مادر

بهترین عمل است». (۱)

ما به پدر و مادر خود احترام می‌کنیم.

ما به پدر و مادر خود خدمت می‌کنیم.

ما پدر و مادر خود را دوست داریم.

فعالیت

شاگردان در مورد حقوق پدر و مادر، با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- پیامبر ﷺ در باره والدین چه فرموده است؟

۲- تکمیل کنید:

— ما به ..... احترام می کنیم.

— ما ..... دوست داریم.

حقوق همسایه

- همسایه بالای ما حق دارد.
- ما به همسایه کمک می کنیم.
- ما همسایه خود را دوست داریم.
- اذیت و آزار همسایه، گناه است.

فعالیت

شاگردان در مورد حقوق همسایه با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

- ۱- ما ..... را دوست داریم.
- ۲- ما به ..... کمک می کنیم.
- ۳- ..... همسایه، گناه است.

حقوق بزرگان

پیامبر ﷺ فرموده است:

«کسی که به بزرگان ما احترام ندارد، از ما

نیست» (۱).

ما به بزرگان سلام می دهیم.

ما به سخنان بزرگان گوش می دهیم.

در کارها با بزرگان خود مشوره می کنیم.

فعالیت

شاگردان در مورد حقوق بزرگان باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

تکمیل کنید:

- ۱- ما به ..... سلام .....
- ۲- ما به ..... گوش می دهیم.
- ۳- در کارها با ..... می کنیم.

آداب مسجد

مسجد جای عبادت است.

با وضو داخل مسجد می شویم.

در هنگام داخل شدن به مسجد این دعا را

می خوانیم: «اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»

در هنگام بیرون شدن از مسجد این دعا را

می خوانیم «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ»

دویدن، خندیدن و شوخی در مسجد گناه

است.

فعالیت

شاگردان در مورد آداب مسجد باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- دعای داخل شدن به مسجد را بگویید.

۲- دعای خارج شدن از مسجد را بگویید.

ارزش صحت

پیامبر ﷺ فرموده است:

«نظافت جزء ایمان است»^(۱)

مراعات نکردن نظافت سبب مریضی‌ها می‌شود.

ما باید بدن و لباس خود را پاک نگه‌داریم.

ما خانه، مسجد و صنف خود را پاک

نگه‌می‌داریم.

فعالیت

شاگردان در مورد ارزش صحت باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- پیامبر صلی الله علیه و آله در مورد نظافت چه فرموده است؟

۲- تکمیل کنید:

— ما باید..... پاک نگه داریم.

— ما خانه..... پاک نگه می داریم.

صلح

اسلام دین صلح است.

اسلام ما را به آشتی تشویق می کند.

الله ﷻ در مورد صلح می فرماید: ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾

ترجمه: آشتی کردن بهتر است.

ما با هیچ کس جنگ و دعوا نمی کنیم.

فعالیت

شاگردان در مورد صلح و آشتی با هم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- خداوند ﷻ در مورد صلح چه فرموده است ؟

۲- تکمیل کنید:

— اسلام دین..... است.

— ما با هیچ کس..... نمی کنیم.

خصلت مسلمان

پیامبر ﷺ فرموده است:

«اللَّهُ جَلَّالٌ بَنَدَهُ رَأْتَا وَقْتِي كَمَكٌ مِي نَمَائِد كَه بَنَدَهُ

بِرَادِر خُود رَأ كَمَكٌ مِي كَنْد»^(۱).

ما با مسلمانان رويۀ نيك مي كنيم.

ما در كارهاي خانه كمك مي نماييم.

ما به هيچ كس ضرر نمي رسانيم.

فعالیت

شاگردان در مورد خصلت یک مسلمان باهم گفتگو کنند.

ارزیابی

۱- خصلت مسلمان را بگویید.

۲- تکمیل کنید:

— ما با مسلمانان..... می کنیم.

— ما در کارهای..... می نمایم.

— ما به..... نمی رسانیم.

